

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen
Enheten för mervärdesskatt och
punktskatter
103 33 Stockholm
Fi.registrator@regeringskansliet.se

Fi2016/04593/S2

Kommissionens förslag om mervärdesskattesats för böcker, tidningar och tidskrifter

Svenska Förläggareföreningen har beretts tillfälle att besvara rubricerade remiss.

Föreningen är positiv till att kommissionen vill ge medlemsländerna möjlighet att anpassa mervärdesskattesatserna för publikationer tillhandahållna på elektronisk väg till motsvarande för publikationer på någon form av fysisk bärare.

Föreningen är vidare positiv till att publikationer som helt eller huvudsakligen består av musik- eller filminnehåll inte omfattas av möjligheten till reducerad moms.

Föreningen är således positiv till att lagtexten ändras så att "...på fysisk bärare..." tas bort och att "...helt eller huvudsakligen består av musik- eller filminnehåll." läggs till.

Momsen på böcker – generella förutsättningar

Den 1 januari 2002 sänktes momsen på böcker i Sverige och omfattade samtliga då relevanta format – tryckta format och ljudböcker på fysiska bärare. Böcker har alltså redan reducerad moms i Sverige.

Idag ges böcker också ut i helt digitala format som både strömmande och nedladdningsbara ljud- och e-böcker. Vi menar att alla bokformat ska behandlas lika och tillåtas ha reducerad moms eftersom boken som sådan är undantagen från normalskattesatsen. De olika bokformaten är endast olika former av samma text/innehåll. Det är inte någon skillnad på en text publicerad i en tryckt bok i förhållande till en text publicerad digitalt. Olika format ändrar inte innehållet som sådant – det är detsamma endast tillgängliggjort på olika sätt. En e-bok är inget annat än en bok publicerad i elektroniskt format. Alla böcker oavsett format – inbunden, kartonnage, pocket, ljudbok på cd-skiva, ljudbok på minneskort, nedladdningsbar ljud- eller textbok (e-bok) eller strömmande – är endast olika varianter av en och samma sak.

Ur skattesynpunkt kan huvudsaklighetsprincipen gälla om osäkerhet skulle råda om hur en nedladdningsbar e-bok eller ljudbok ska beskattas. Alltså att skattesatsen bestäms av vad innehållet huvudsakligen är. Vi menar att ingen osäkerhet råder kring hur en digital bok ska definieras.

I förlagens avtal med upphovsmännen regleras i vilka olika format texten/innehållet ska ges ut. Det digitala bokformatet ges oftast ut samtidigt som det tryckta formatet. Alla böcker oavsett format får ett ISBN, är sökbara och möjliga att återfinna på den gängse svenska bokmarknaden. Alla böcker kommer av olika skäl, t ex. kommersiella eller på grund av avtalet med upphovsmannen, emellertid inte ut i alla möjliga format. Det är inte heller säkert att boken över huvud taget kommer ut i tryckt form, därför ska det inte vara ett krav att en digital bok måste komma ut i tryckt format för att kunna ha reducerad moms, även om det är praktiskt möjligt.

(Det bör noteras att ljudböcker idag i praktiken inte längre har 6 % moms pga. det tekniskifte som skett. Antalet sålda ljudböcker på CD-skiva (som har 6 % moms) har sjunkit och i stort sett helt ersatts med strömmande och nedladdningsbara ljudböcker (som alltså har 25 % moms).)

Reducerad moms på nedladdningsbara och strömmande ljud- och e-böcker kommer att få tydligt positiva effekter på bokmarknaden och därmed underlätta för förlagen att bygga en hållbar kommersiell digital utgivning. Den största ekonomiska investeringen, vilken ofta är mycket riskfylld, görs *före* det att boken är publicerad. E-böcker, alltså flödande text, är inte billigare att producera än tryckta böcker då tryckkostnaden i de flesta fall inte är högre än kostnaden för att konvertera innehållet till e-boksformat.

Låg moms på böcker innebär lägre konsumentpriser och högre försäljning. Böcker är priskänsliga. När momsen på böcker sänktes i Sverige 2002 sjönk priserna generellt sett i linje med sänkningen. Första året ökade försäljningen med ca 22 % och försäljningsökningen höll i sig fram till 2008 då den ekonomiska krisen bröt ut.

Priskänsligheten är också stor när det gäller det digitala formatet. E-böckerna uppfattas som dyra, och här spelar förstås moms nivån in. Den höga momsen bidrar till att hämma marknadsutvecklingen. Lägre moms kommer att innebära ökad försäljning vilket i sin tur kommer att kompensera för en del av skattebortfallet.

Sänkt moms på strömmande och nedladdningsbara böcker kommer att förbättra förutsättningarna för förlagen att bygga en kommersiell marknad vilken idag är mycket liten. Vi beräknar att digitala böcker totalt står för knappa 15 % av marknaden. Huvudparten av den andelen består av digitala ljudböcker. Endast ett par procent avser e-böcker. Och av e-boksandelen beräknar vi att bibliotekens inköp och utlåning står för ca 85 %.

Eftersom nedladdningsbara och strömmande böckers andel på marknaden är mycket liten blir också skattebortfallet vid en momssänkning försumbar för statskassan. Uppskattningsvis kan det röra sig om 50–60 miljoner kronor. Vi har emellertid inte någon exakt kunskap om hur stort handelns påslag är vid försäljning av digitala böcker eftersom prissättningen är helt fri och kan variera också över tid. Som bekant finns också ett system för hur staten kompenserar kommunerna för den mervärdesskatt som de betalar in i sin icke momspliktiga verksamhet (det s.k. Ludvikasystemet). Hur detta exakt påverkar statens momsintäkter när det gäller digitala böcker har vi ingen detaljerad kunskap om.

Att böcker ska finnas på de platser, och i de sammanhang, som människor idag har i sin vardag är en självklarhet. De digitala böckerna ökar möjligheten för barn och unga att läsa och lyssna på böcker och att öka deras användning av dem kan ses som en viktig läsfrämjande åtgärd. Även för alla de människor som idag kommer till vårt land och snabbt behöver lära sig det svenska språket kan den digitala boken vara en viktig pusselbit.

De digitala bokformaten gör litteraturen mer tillgänglig, inte minst genom att de lätt kan laddas ned i läsplattor och mobiltelefoner, och eftersom det är möjligt att öka teckenstorleken gynnar e-boken t ex. människor med synnedsättning.

Om det ska vara möjligt för Sverige att på allvar bygga en digital bokmarknad måste momsens på digitala böcker vara på samma nivå som på alla andra bokformat. Det bör också påpekas att den digitala boken löper risk att bli illegalt publicerad och av det skälet innebär också en digital utgivning ett större risktagande. Förlag och bibliotek måste också arbeta med att etablera en balans mellan köp och utlåning på samma sätt som sedan mycket lång tid råder när det gäller pappersboken.

Med vänlig hälsning

Svenska Förläggareföreningen

Kristina Ahlinder

Kristina Ahlinder, direktör

Svenska Förläggareföreningen

Svenska Förläggareföreningen, SvF, är de svenska bokförlagens branschorganisation. Föreningen bildades den 4 december 1843 och har idag ett 60-tal medlemmar, tillsammans uppskattas dessa stå för ca 70 % av bokförlagsmarknaden i Sverige. Medlemmarna är affärsdrivande företag, bokförlag, med utgivning i både tryckt och digital form.

Svenska Förläggareföreningen arbetar för en öppen och fri bokmarknad med största möjliga utrymme för förlag att etableras och utvecklas samt för en stark upphovsrätt, det fria ordet och grundläggande demokratiska värden.

Bilden visar sex olika bokformat vilka det inte är ovanligt att en och samma titel kommer ut i. En inbunden tryckt bok, en tryckt pocketbok, en ljudbok på CD-skiva samt en ljudbok på ett minneskort. Samtliga dessa bokformat har 6 % moms. I förgrunden syns en e-bok nedladdad till en läsplatta och en ljudbok strömmande nedladdad i en mobiltelefon. Dessa två senare format har idag 25 % moms. Alla format har ett unikt ISBN och rör sig på den gängse svenska bokmarknaden.

